

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ І. І. МЕЧНИКОВА
Кафедра географії України, ґрунтознавства і земельного кадастру

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з науково-педагогічної роботи

(Майя ШКОЛАЄВА)

« 06 » _____ 20 22 р.

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«ОСНОВИ ПЕДАГОГІЧНОЇ МАЙСТЕРНОСТІ»**

Рівень вищої освіти: Перший (бакалаврський)

Галузь знань: 01 Освіта/Педагогіка

Спеціальність: 014 "Середня освіта (за предметною спеціалізацією)"

Освітньо-професійна програма: Середня освіта (Географія)

Робоча програма навчальної дисципліни «Основи педагогічної майстерності». Одеса, 2022. 12 с.

Розробник: Адобовська М. В. – доцент кафедри географії України, ґрунтознавства і земельного кадастру, Попельницька Н.О. – доцент кафедри географії України, ґрунтознавства і земельного кадастру.

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри географії України, ґрунтознавства і земельного кадастру

Протокол № 2 від. «2» Вересня 2022 р.

Завідувач кафедри

(підпис)

(Андрій БУЯНОВСЬКИЙ)
(Ім'я ПРІЗВИЩЕ)

Погоджено із гарантом ОПП/ОНП «Середня освіта (Географія)»

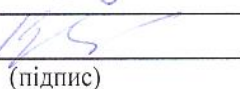

(підпис)

(Марія АДОБОВСЬКА)
(Ім'я ПРІЗВИЩЕ)

Схвалено навчально-методичною комісією (НМК) геолого-географічного факультету

Протокол № 1 від «2» 09 2022 р.

Голова НМК

(підпис)

(Віталій СИЧ)
(Ім'я ПРІЗВИЩЕ)

Переглянуто та затверджено на засіданні кафедри географії України, ґрунтознавства і земельного кадастру

Протокол № ___ від. “___” _____ 20__ р.

Завідувач кафедри

(підпис)

(_____)
(Ім'я ПРІЗВИЩЕ)

Переглянуто та затверджено на засіданні кафедри географії України, ґрунтознавства і земельного кадастру

Протокол № ___ від. “___” _____ 20__ р.

Завідувач кафедри

(підпис)

(_____)
(Ім'я ПРІЗВИЩЕ)

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, спеціалізація, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		Очна форма навчання	Заочна форма навчання
Загальна кількість: кредитів – 4,5 годин – 135 залікових модулів – 3	Галузь знань <u>01 Освіта / Педагогіка</u> (шифр і назва) Спеціальність <u>014.07 Середня освіта</u> (Географія) (код і назва) Рівень вищої освіти: Перший (бакалаврський)	<i>Вибіркова дисципліна</i>	
		Рік підготовки:	
		4-й	5-й
		Семестр	
		8-й	9-й
		Лекції	
		26 год.	16 год.
		Практичні, семінарські	
		10 год.	2 год.
		Лабораторні	
		18 год.	6 год.
		Самостійна робота	
		81 год.	111 год.
у т.ч. ІНДЗ*: - год.			
Форма підсумкового контролю: <i>іспит</i>			

* – за наявності

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета. Сформувати навички педагогічної діяльності, сприяти збагаченню педагогічного досвіду майбутніх викладачів, поглибити знання з педагогіки і психології, інноваційних педагогічних технологій, культури педагогічного спілкування; формувати практичні уміння і навички майстерності викладання, педагогічної культури та ерудиції; розвивати потребу професійного розвитку, бажання саморозвитку та самовдосконалення, бажання проявляти свій потенціал та творчо його реалізовувати у професійній діяльності вчителя.

Завдання. Основними завданнями вивчення навчальної дисципліни «Основи педагогічної майстерності» є:

- усвідомлення суспільної значущості професії педагога та формування уявлення про специфіку і структуру педагогічної діяльності;
- формування у студентів педагогічної майстерності як комплексу властивостей особистості викладача, що забезпечує високий рівень самоорганізації педагогічної діяльності;
- формувати у студентів потребу в постійній самоосвіті та самовдосконаленні професійної діяльності;
- ознайомлення з механізмами творчої самореалізації в професійній діяльності та шляхами професійного самовдосконалення.

Процес вивчення дисципліни спрямований на формування елементів наступних компетентностей:

а) загальні компетенції (ЗК):

- ЗК1 Знати й розуміти предметну область та розуміння компетентності професійної діяльності;

- ЗК2 Здатність діяти на засадах етичних міркувань (мотивів);
- ЗК3 Здатність діяти соціально відповідально та свідомо;
- ЗК4 Здатність застосовувати набуті знання в практичних ситуаціях.

б) спеціальні (фахові) компетенції (ФК):

- ФК1 Здатність демонструвати знання об'єктно-предметної суті, понятійно-термінологічного апарату, структури географії, її місця і зв'язків в системі наук, історії розвитку, значення для суспільства;

- ФК2 Здатність застосовувати базові знання з природничих та суспільних наук у навчанні та професійній діяльності при вивченні Землі, геосфер, материків і океанів, України, природних і суспільних територіальних комплексів;

- ФК5 Здатність орієнтуватися у світовому й національному географічному освітньо-науковому просторі в контексті необхідності постійного розширення і актуалізації географічних знань для підвищення професійної майстерності;

- ФК6 Здатність здійснювати професійну діяльність вчителя географії, класного керівника, педагога-організатора позакласної та позашкільної виховної роботи на основі аналізу та осмислення педагогічної діяльності, застосування творчого підходу, інноваційних методів та освітніх технологій для відповідного забезпечення належної якості навчально-виховного процесу в закладах освіти;

- ФК7 Володіння методикою географічних досліджень, здатність виконувати польові дослідження природних і суспільних об'єктів та процесів, педагогічні дослідження, інтерпретувати отримані результати за допомогою інноваційних технологій;

- ФК21 Знання теорій, категорій і понять про сутність, принципи, зміст, форми і методи навчання і виховання; здатність володіти навичками викладання та навчання, знання сучасних освітніх технологій і методик для формування загальних і предметних компетентностей.

Програмні результати навчання (ПРН):

– Знає психолого-педагогічні аспекти навчання і виховання учнів: вікові та індивідуальні психологічні особливості особистості учня, основні психічні процеси, зміст педагогічних теорій, основні категорії педагогіки, методи педагогічних досліджень, закономірності, принципи та методи навчання та виховання, особливості фізичного розвитку учня, функціональні обов'язки вчителя та класного керівника тощо;

– ПРН5 Знає елементи теоретичного й експериментального (пробного) дослідження в професійній сфері та методи їх реалізації, розуміє сутність дисциплін, їх місце та роль у формуванні різносторонньо розвиненого фахівця географа;

– ПРН13 Виконує функціональні обов'язки вчителя географії та класного керівника, педагогічно мислить, застосовує творчий підхід до педагогічної діяльності, моделює та розв'язує педагогічні ситуації, планує навчально-виховну роботу з дітьми, педагогами та батьками, застосовує індивідуальний підхід;

– ПРН21 Вміє оцінити здоров'я особистості, визначити допустимий рівень фізичного навантаження, визначає критерії і показники психічного й психофізичного розвитку дітей, враховує отримані дані при виборі методик і технологій навчання і виховання, розробляє ефективні індивідуальні програми соціалізації й адаптації дітей з особливими освітніми потребами;

– ПРН27 Формує комунікаційну стратегію з колегами, соціальними партнерами, учнями (вихованцями) та їхніми батьками із дотриманням етичних норм спілкування, принципів толерантності, творчого діалогу, співробітництва та взаємоповаги до всіх учасників освітнього процесу;

– ПРН29 Здатний проектувати траєкторію власного професійного розвитку і вдосконалювати з високим рівнем автономності здобуті під час навчання предметні компетентності;

– ПРН31 Забезпечує рівноправне, справедливе освітнє середовище, що сприяє навчанню всіх учнів, незалежно від їх соціальнокультурно-економічних особливостей,

здійснює педагогічний супровід процесів соціалізації та професійного самовизначення учнів, підготовки їх до свідомого вибору життєвого шляху.

Очікувані результати навчання. У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

знати: основні поняття «педагогічної майстерності», складники педагогічної майстерності та їхні характеристики, критерії, рівні майстерності; специфіку і структуру педагогічної діяльності; методи вивчення перспективного педагогічного досвіду, оцінювання творчого потенціалу особистості; особливості педагогічної техніки, її внутрішні та зовнішні компоненти, шляхи оволодіння педагогічною технікою; зміст, структуру та стилі педагогічного спілкування; типи, структуру, динаміку конфліктів у педагогічних ситуаціях, шляхи їхнього розв'язання; ознаки мовної культури викладача; шляхи професійного самовиховання і самовдосконалення.

вміти: вміти самостійно аналізувати педагогічну дійсність, визначати шляхи її удосконалення; чітко формулювати і диференціювати схожі поняття та терміни, вільно використовуючи їх у професійній мові; планувати педагогічну діяльність, визначати її завдання та шляхи реалізації; розрізняти і критично аналізувати основні педагогічні технології; управляти своїм станом та поведінкою, доцільно використовуючи невербальні засоби спілкування; визначати стилі педагогічного спілкування, вирішувати проблеми педагогічного спілкування. на основі перцепції та сугестії аналізувати поведінку учнів; вміти аналізувати педагогічні конфлікти та вибирати ефективні шляхи їхнього розв'язання.

3. Зміст навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Сутність педагогічної діяльності педагога.

Тема 1. Предмет, завдання й основні категорії педагогічної майстерності.

Вступ. Предмет курсу «Основи педагогічної майстерності», його мета, завдання, структура та зміст. Основні категорії. Основні методи дослідження педагогічної майстерності: теоретичні (аналіз, синтез, порівняння, класифікація, абстрагування, конкретизація, моделювання) та емпіричні (спостереження, опитування, експертна оцінка, тестування).

Тема 2. Суспільна значущість професії педагога.

Суспільна значущість професії педагога, її функції. Обов'язки педагога, його професійні функції. Професіограма викладача. Вимоги до сучасного вчителя. Професійно важливі якості педагога.

Тема 3. Педагогічна діяльність викладача.

Поняття педагогічної діяльності та її особливості. Змістова характеристика основних компонентів професійної діяльності: мета діяльності, суб'єкт, об'єкт діяльності, засоби діяльності (сукупність дій та операцій, за допомогою яких реалізується діяльність); результати діяльності (рівень сформованості необхідних рис та якостей особистості).

Змістовий модуль 2. Педагогічна майстерність та особистість вчителя.

Тема 4. Педагогічна майстерність та її елементи.

Основні елементи педагогічної майстерності: педагогічна спрямованість, професійно-педагогічна компетентність, педагогічні здібності та вміння, педагогічна техніка. Критерії та рівні педагогічної майстерності.

Тема 5. Педагогічна спрямованість особистості вчителя.

Світогляд і спрямованість особистості вчителя. Сутність, мета, завдання і зміст професійного самовиховання. Самовиховання як процес і діяльність (мотивація, засоби, методи виховання). Зміст професійного самовиховання. Самоінформація, самоорганізація, програмування та планування своєї діяльності. Стимулювання самовиховання, складання самохарактеристики і програми самовиховання. Педагогічна рефлексія.

Тема 6. Педагогічні здібності та педагогічний такт.

Структура педагогічних здібностей: перцептивні, організаторські, комунікативні, дидактичні, сугестивні, конструктивні, академічні, експресивні. Педагогічна культура. Сутність педагогічної етики: предмет, завдання та структура. Основні категорії

педагогічної етики, принципи та функції. Педагогічний такт вчителя. Принципи педагогічного такту. Правила педагогічного такту. Діагностування психолого-педагогічної готовності до тактовного спілкування зі школярами. Морально - психологічні якості вчителя, які є передумовою його можливості реалізувати вимоги принципів педагогічного такту. Техніка «Я - висловлювання». Типова структура «Я - висловлювання». Кодекс професійної етики вчителя.

Тема 7. Шляхи вдосконалення професійно-педагогічної майстерності.

Шляхи підвищення педагогічної майстерності. Педагогічні інновації та інноваційні педагогічні технології: сутність і структура. Технології педагогічної підтримки. Технології педагогічної творчості. Креативні мистецько-педагогічні технології. Технології розвитку творчої індивідуальності педагога. Педагогічний коучинг як інноваційна педагогічна технологія. Основні ідеї педагогів-новаторів.

Змістовий модуль 3. Педагогічна техніка викладача та її формування.

Тема 8. Педагогічна техніка як основа педагогічної майстерності.

Поняття педагогічної техніки. Види педагогічної техніки. Внутрішня техніка: формування вмій психотехніки, розвиток уяви, управління емоційним станом, контроль фізичного стану організму, виховання оптимізму і впевненості. Зовнішня техніка як культура професійно-педагогічного спілкування. Невербальні і вербальні засоби зовнішньої техніки. Поняття про невербальні засоби комунікації. Класифікація невербальних засобів комунікації педагога. Зовнішній вигляд педагога. Вимоги до зовнішнього вигляду педагога. Управління емоційним станом. Постава вчителя: манери та пози, рухи та пересування. Погляд і візуальний контакт з учнями. Пантоміміка, мова жестів. Одяг педагога: вимоги, прикраси, косметика. Взаємозв'язок зовнішньої та внутрішньої краси. Техніка мови та мовлення. Дихання: види, механізм, принципи організації техніки дихання. Голос: політ, гнучкість, рухливість, висота, діапазон, тембр, дикція. Недоліки у вимові, удосконалення дикції. Ритміка: паузи, темп, мелодичність, інтонація. Граматична і орфографічна грамотність мови.

Тема 9. Культура педагогічного спілкування.

Педагогічне спілкування, його особливості, функції, види. Ознаки діалогічного педагогічного спілкування. Контакт у педагогічному діалозі. Зовнішні та внутрішні ознаки контакту. Рольові позиції вчителя. Структура педагогічного спілкування. Стили педагогічного керівництва. Стили педагогічного спілкування. Чинники, що ускладнюють педагогічне спілкування. Психологічні бар'єри спілкування. Конфлікт у педагогічній взаємодії. Подолання ускладнень у педагогічному спілкуванні.

Тема 10. Ораторське мистецтво як основа педагогічної майстерності.

Ораторське мистецтво та техніка доповідача. Типи ораторів. Невербальні характеристики та манери оратора. Особливості аудиторії та саморегуляція доповідача. Засоби підвищення ефективності взаємодії зі слухачами.

Тема 11. Педагогічна творчість учителя в навчально-виховному процесі.

Поняття про педагогічну творчість. Особливості педагогічної творчості. Алгоритм та етапи педагогічної творчості. Чинники впливу на педагогічну творчість. Майстерність вчителя у виборі методів та форм навчання і виховання.

Тема 12. Педагогічна майстерність вирішення конфліктних ситуацій.

Конфліктні ситуації і конфлікти. Причини й умови виникнення конфліктів вчителя з учнями. Фази розвитку конфлікту. Стили поведінки у конфліктній ситуації. Педагогічні тактики та стратегії вирішення конфліктних ситуацій. Методи залагодження конфліктних ситуацій у педагогічній взаємодії. Основні правила поведінки вчителя у конфліктній ситуації. Керування вчителем конфліктом між учнями.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви тем	Кількість годин			
	очна форма		заочна форма	
	Усього	у тому числі	Усього	у тому числі

		л	п	лаб.	інд.	с.р.		л	п	лаб.	інд.	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Змістовий модуль 1. Сутність педагогічної діяльності педагога.												
Тема 1. Предмет, завдання й основні категорії педагогічної майстерності.	6	2				4	7	1				6
Тема 2. Суспільна значущість професії педагога.	9	2	2			5	10	1	2			7
Тема 3. Педагогічна діяльність викладача.	10	2		2		6	12	2		2		8
Разом за ЗМ.1	25	6	2	2		15	29	4	2	2		21
Змістовий модуль 2. Педагогічна майстерність та особистість вчителя.												
Тема 4. Педагогічна майстерність та її елементи.	8	2		2		4	12	2				10
Тема 5. Педагогічна спрямованість особистості вчителя.	12	2	2			8	11	1				10
Тема 6. Педагогічні здібності та педагогічний такт.	12	2		2		8	11	1				10
Тема 7. Шляхи вдосконалення професійно-педагогічної майстерності.	12	2	2	2		6	14	2		2		10
Разом за ЗМ.2	44	8	4	6		26	48	6		2		40
Змістовий модуль 3. Педагогічна техніка викладача та її формування.												
Тема 8. Педагогічна техніка як основа педагогічної майстерності.	16	4	2	2		8	11	1				10
Тема 9. Культура педагогічного спілкування.	12	2		2		8	11	1				10
Тема 10. Ораторське мистецтво як основа педагогічної майстерності.	12	2		2		8	12	2				10
Тема 11. Педагогічна творчість учителя в навчально-виховному процесі.	12	2		2		8	11	1				10
Тема 12. Педагогічна майстерність вирішення конфліктних ситуацій.	14	2	2	2		8	13	1		2		10

Разом за ЗМ.З	66	12	4	10		40	58	6		2		50
Усього годин	135	26	10	18		81	135	16	2	6		111

5. Теми семінарських занять

У програмі семінарські заняття не заплановані.

6. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		очна	заочна
1	Тема 1. Особливості педагогічної діяльності і сутність педагогічної майстерності.	2	2
2	Тема 2. Самоінформація, самоорганізація, програмування та планування діяльності педагога.	2	
3	Тема 3. Шляхи вдосконалення професійно-педагогічної майстерності.	2	
4	Тема 4. Внутрішня педагогічна техніка викладача. Технологія саморегулювання психічного та фізичного стану.	2	
5	Тема 5. Педагогічна конфліктологія. Технологія управління педагогічними конфліктами.	2	
	Разом	10	2

7. Теми лабораторних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		очна	заочна
1	Тема 3. Мотивація професійної діяльності сучасного вчителя.	2	2
2	Тема 4. Самовиховання як основа формування педагогічної майстерності викладача.	2	
3	Тема 6. Педагогічні здібності педагога.	2	
4	Тема 7. Технології розвитку творчої індивідуальності педагога.	2	2
5	Тема 8. Педагогічний коучинг як інноваційна педагогічна технологія.	2	
6	Тема 9. Імідж викладача як акторська майстерність	2	
7	Тема 10. Педагогічне спілкування як діалог між вчителем та учнями. Стили, моделі, бар'єри й ускладнення комунікації викладача.	2	
8	Тема 11. Майстерність публічного виступу.	2	
9	Тема 12. Формування та розвиток творчої особистості.	2	2
	Разом	18	6

8. Самостійна робота

Самостійна робота полягає в опрацюванні деяких питань з тем програми які не викладаються на лекціях, або потребують поглибленого вивчення.

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
1	Предмет, завдання та основні критерії педагогічної майстерності	4	6
2	Суспільна значущість професії педагога.	5	7
3	Педагогічна діяльність викладача.	6	8
4	Педагогічна майстерність та її елементи.	4	10
5	Педагогічна спрямованість особистості вчителя.	8	10
6	Педагогічні здібності та педагогічний такт.	8	10

7	Шляхи вдосконалення професійно-педагогічної майстерності.	6	10
8	Педагогічна техніка як основа педагогічної майстерності.	8	10
9	Культура педагогічного спілкування.	8	10
10	Ораторське мистецтво як основа педагогічної майстерності.	8	10
11	Педагогічна творчість учителя в навчально-виховному процесі.	8	10
12	Педагогічна майстерність вирішення конфліктних ситуацій.	8	10
	Разом	81	111

9. Методи навчання

Словесні (лекція, бесіда, дискусія, проблемний виклад навчального матеріалу); дослідницькі (евристичний метод, дослідницький метод, метод проектів); наочні (ілюстрація, демонстрація); практичні (вправи, лабораторні роботи); опрацювання нового матеріалу, робота з підручником (під керівництвом викладача, самостійна робота студентів); робота з інформаційними Інтернет-ресурсами географічного напрямку, електронними науковими виданнями, інформаційними базами даних передового педагогічного досвіду, мультимедійними навчальними програмами з географії (підручник, атлас, енциклопедія, тестові програми).

10. Форми контролю і методи оцінювання

(у т.ч. критерії оцінювання результатів навчання)

Поточний контроль (письмове тестування, письмові самостійні роботи), періодичний контроль (контрольні роботи, зі змістових модулів), підсумковий контроль (іспит).

Критерії оцінювання навчальних досягнень

Оцінка за національною шкалою	Теоретична підготовка	Практична підготовка
	Здобувач освіти	
Відмінно	у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно, самостійно та аргументовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей; глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань, використовуючи при цьому нормативну, обов'язкову та додаткову літературу; робить самостійні висновки, виявляє причинно-наслідкові зв'язки; самостійно знаходить додаткову інформацію та використовує її для реалізації поставлених перед ним завдань. Здобувач здатен виділяти суттєві ознаки вивченого за допомогою операцій синтезу, аналізу, виявляти причинно-наслідкові зв'язки, формувати висновки і узагальнення, вільно оперувати фактами та відомостями.	глибоко та всебічно розкриває сутність практичних завдань, використовуючи при цьому нормативну, обов'язкову та додаткову літературу; може аргументовано обрати раціональний спосіб виконання завдання й оцінити результати власної практичної діяльності; виконує творчі завдання та ініціює нові шляхи їх виконання; вільно використовує набуті теоретичні знання при аналізі практичного матеріалу; проявляє творчий підхід до виконання індивідуальних та колективних завдань при самостійній роботі.
Добре	достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей,	правильно вирішив більшість практичних завдань; має стійкі навички виконання завдання

	використовуючи при цьому нормативну та обов'язкову літературу; при представленні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, застосовує знання для розв'язання стандартних ситуацій; самостійно аналізує, узагальнює і систематизує навчальну інформацію, але допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки.	
Задовільно	володіє навчальним матеріалом на репродуктивному рівні або відтворює певну частину навчального матеріалу з елементами логічних зв'язків, знає основні поняття навчального матеріалу; має ускладнення під час виділення суттєвих ознак вивченого; під час виявлення причинно-наслідкових зв'язків і формулювання висновків.	може використовувати знання в стандартних ситуаціях, має елементарні, нестійкі навички виконання завдання. Правильно вирішив половину розрахункових/тестових завдань. Здобувач має ускладнення під час виділення суттєвих ознак вивченого; під час виявлення причинно-наслідкових зв'язків і формулювання висновків.
Незадовільно з можливістю повторного складання	володіє навчальним матеріалом поверхово й фрагментарно (без аргументації та обґрунтування); безсистемно виокремлює випадкові ознаки вивченого; не вміє робити найпростіші операції аналізу і синтезу; робити узагальнення, висновки; під час відповіді допускаються суттєві помилки	недостатньо розкриває сутність практичних завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності, правильно вирішив окремі розрахункові/тестові завдання за допомогою викладача, відсутні сформовані уміння та навички.
Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не володіє навчальним матеріалом	виконує лише елементи завдання, потребує постійної допомоги викладача

11. Питання для підсумкового контролю

1. Структура курсу «Основи педагогічної майстерності» та його основні категорії.
2. Суспільна значущість професії педагога, її функції.
3. Поняття педагогічної діяльності та її особливості.
4. Змістова характеристика основних компонентів професійної діяльності: мета діяльності, суб'єкт, об'єкт діяльності, засоби діяльності (сукупність дій та операцій, за допомогою яких реалізується діяльність); результати діяльності (рівень сформованості необхідних рис та якостей особистості).
5. Зміст педагогічної майстерності викладача.
6. Елементи педагогічної майстерності.
7. Професійно важливі якості педагога.
8. Визначити професійно значущі якості та умови їх розвитку.
9. Розкрити функції педагога.
10. Поняття педагогічної техніки.

11. Внутрішня техніка: формування вмінь психотехніки, розвиток уяви, управління емоційним станом, контроль фізичного стану організму, виховання оптимізму і впевненості.
12. Невербальні і вербальні засоби зовнішньої техніки.
13. Структура педагогічних здібностей.
14. Педагогічна культура.
15. Педагогічний такт та його складові.
16. Алгоритм публічного виступу.
17. Педагогічні аспекти ораторської майстерності.
18. Типи ораторів.
19. Педагогічний конфлікт та його структура.
20. Фази конфліктної ситуації.
21. Стили поведінки у конфліктній ситуації.
22. Поняття «імідж» та його структура.
23. Принципи і технології формування іміджу викладача.
24. Шляхи створення творчого самопочуття викладача.
25. Критерії формування педагогічних та артистичних здібностей.
26. Структура творчого педагогічного процесу.
27. Сутність поняття спілкування, педагогічне спілкування та їх характеристика.
28. Структурний аналіз спілкування.
29. Види, рівні, функції та їх етичні форми спілкування.
30. Моделі комунікації.
31. Основні різновиди педагогічного спілкування.
32. Контакт у педагогічному спілкуванні.
33. Особистість учителя як інструмент впливу в педагогічній взаємодії.
34. Увага та уява вчителя.
35. Інтерактивні форми соціально-педагогічної діяльності.
36. Технології розробки та впровадження соціальних проєктів.
37. Забезпечення психологічного контакту на початку бесіди.
38. Головні психологічні концепції, форми прояву та засоби вирішення.
39. Індивідуальна педагогічна бесіда як модель діалогічної взаємодії.
40. Забезпечення психологічного контакту на початку бесіди.
41. Методика контактної взаємодії як технологія забезпечення контакту.
42. Етапи моделювання.
43. Прийоми педагогічної взаємодії.
44. Структура педагогічної діяльності.
45. Способи, дії, прийому педагогічного впливу.

13. Розподіл балів, які отримують студенти

Поточний та періодичний контроль			Підсумковий контроль	Сума балів
ПК* за ЗМ1	ПК за ЗМ2	ПК за ЗМ3		
20	20	20	40	100

*ПК – періодичний контроль (контрольні роботи зі змістових модулів)

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проєкту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
85-89	B	добре	
75-84	C		

70-74	D	задовільно	
60-69	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

14. Методичне забезпечення

Робоча програма навчальної дисципліни; опорні конспекти лекції; підручники і навчальні посібники; методичні матеріали до лабораторних і самостійних занять; нормативно-методичні документи та посібники; мультимедійні навчальні програми географічного напрямку; питання для поточного і підсумкового контролю знань; ілюстративні матеріали та ін.

15. Рекомендована література

Основна

1. Отич О. М. Основи педагогічної майстерності викладача професійної школи: підручник. Кіровоград, 2014. 208 с.
2. Пихтіна Н. П. Основи педагогічної техніки: навч. посіб. Київ, 2013. 316 с.
3. Солдатенко М.М. Саморозвиток педагогічної майстерності викладача в умовах інформаційно-технологічного суспільства: посібник. Київ, 2015. 153 с.

Додаткова

1. Биченок С. Школа молодого спеціаліста. Психолог дошкілля. 2016. трав. (№ 5). С. 19–25.
2. Запрожцева Ю. С. Тренінги розвитку педагогічної майстерності. Київ, 2012. 104 с.
3. Капська А. Й. Педагогіка живого слова: навч. метод. посібник для викл. та студ. пед. ін-т, пед. училищ. Київ, 2015. 140 с

Електронні інформаційні ресурси

1. <https://studfile.net/preview/4543802/page:5/>
2. https://pidruchniki.com/70124/pedagogika/pedagogichna_maysternist_vikladacha_vischogo_navchalnogo_zakladu
3. http://lib.iitta.gov.ua/26548/1/2652_OTICH_KIEB-2.pdf
4. https://library.vspu.edu.ua/polki/akredit/kaf_4/nikitchenko4.pdf